

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**за матеріалами V Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

***«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ Й
ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ТЕОРЕТИЧНІ, ПРАКТИЧНІ
ТА ОСВІТЯНСЬКІ АСПЕКТИ»***

30-31 березня 2021 р.

м. Дніпро

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Інститут модернізації змісту освіти
Національна металургійна академія України
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Полтавський державний аграрний університет

Збірник наукових праць за матеріалами
V Всеукраїнської науково-практичної конференції

«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ, АУДИТУ Й ОПОДАТКУВАННЯ
СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
ТЕОРЕТИЧНІ, ПРАКТИЧНІ ТА ОСВІТЯНСЬКІ АСПЕКТИ»

30-31 березня 2021 р.

м. Дніпро

Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти: Збірник наукових праць за матеріалами V Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 березня 2021 р.). – Дніпро: НМетАУ, 2021. – 515 с.

У збірнику містяться матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні проблеми обліку, аналізу, аудиту й оподаткування суб'єктів господарської діяльності: теоретичні, практичні та освітні аспекти» (30-31 березня 2021 р.).

Для науковців, викладачів, фахівців-практиків, студентів економічних спеціальностей.

Організаційний комітет конференції:

Ковальчук К.Ф., д.е.н., проф., декан факультету економіки і менеджменту НМетАУ – Голова організаційного комітету

Плаксієнко В.Я., д.е.н., проф., завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю ПДАУ

Пашкевич М.С., д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту НТУ «ДП»

Король Г.О., к.е.н., проф., професор кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Зелікман В.Д., к.т.н., доцент, завідувач кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Акімова Т.В., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Распопова Ю.О., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Сокольська Р.Б., к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту НМетАУ

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст і орфографію матеріалів, дотримання норм авторського права, достовірність наведених фактичних даних, посилань на джерела, імен та назв несуть відповідальність автори матеріалів.

Редакція не завжди поділяє думку автора матеріалу.

При використанні матеріалів Конференції посилання на авторів і видання є обов'язковим.

ЗМІСТ

<i>Секція 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ, ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОГО ОБЛІКУ.....</i>	<i>12</i>
<i>Бараненко Н.В., науковий керівник Серпенінова Ю.С. Проблемні аспекти обліку розрахунків з покупцями та замовниками.....</i>	<i>12</i>
<i>Гаврис В.Н., Куруленко Т.А. Проблемные вопросы классификации запасных частей для целей бухгалтерского учета.....</i>	<i>16</i>
<i>Гембарська Н.С., Данилків Х.П. Оренда активів: аспекти позабалансового обліку.....</i>	<i>20</i>
<i>Головай Н.М., Нароган А.О. Особливості організації обліку та облікової політики.....</i>	<i>27</i>
<i>Грибовська Ю.М., Серенко В.Р. Смарт-картки: сутність, документування та облік.....</i>	<i>30</i>
<i>Губарик О.М. Документальне забезпечення руху виробничих запасів сільськогосподарського підприємства.....</i>	<i>36</i>
<i>Гудімова В.В., науковий керівник Серпенінова Ю.С. Проблемні аспекти та шляхи удосконалення обліку розрахунків оплати праці.....</i>	<i>41</i>
<i>Дончак Л.Г., Чорнолуцька Ж.О. Роль облікової інформації в управлінні фінансовим результатом підприємства.....</i>	<i>44</i>
<i>Єрмолаєва М.В., Федько В.В. Резерв сумнівних боргів: нараховувати чи ні?.....</i>	<i>48</i>
<i>Зелікман В.Д., Акімова Т.В., Сокольська Р.Б. Бухгалтерський облік операцій за групами об'єктів інвестиційної діяльності.....</i>	<i>51</i>
<i>Келлер Ю.А., науковий керівник Сакун А.Ж. Теоретичні аспекти обліку витрат операційної діяльності підприємства.....</i>	<i>57</i>
<i>Козёл Д.Н., Купцова Е.А. Совершенствование учёта затрат и калькулирования себестоимости продукции зерновых культур в соответствии со стандартами МСФО.....</i>	<i>61</i>

<i>Секція 4. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ І ОРГАНІЗАЦІЙ</i>	305
<i>Алексєєнко М.Д., Смоленюк Р.П. Застава в системі банківського кредитування: прикладні аспекти</i>	305
<i>Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Фролов І.І. Стратегії та тактики реформування фіскальної політики в умовах кризи КОВІД-19: виміри міжнародної та національної економіки</i>	308
<i>Войтещик Е.А., Галкина М.Н. Заработная плата и оплата труда: подходы к трактовке сущности категории</i>	314
<i>Волкова О.Г. Податкова політика держави: сучасні тенденції в світовій практиці</i>	318
<i>Волошина А.С., науковий керівник Москаленко Н.О. Проблемні аспекти адміністрування митних платежів</i>	322
<i>Дорошенко К.М., науковий керівник Томілін О.О. Основні принципи побудови та призначення системи оподаткування</i>	327
<i>Дроботя Я.А. Діджиталізація платіжних систем</i>	330
<i>Дубовик О.Ю. Фіскальний потенціал податку на прибуток підприємств в Україні</i>	334
<i>Зайцева Л.О. Теоретичні засади фінансового контролінгу компаній</i>	337
<i>Івахненко О.М., науковий керівник Чигрин О.Ю. Проблеми технічного забезпечення аграрних підприємств України</i>	341
<i>Курочка Т.М., науковий керівник Акімова Т.В. Аналіз законодавчо- нормативних джерел з організації контрольно-ревізійної роботи в Україні</i> ...	347
<i>Луцків О.М. Роль податків в соціально-економічному розвитку територій: вітчизняний та зарубіжний досвід</i>	353
<i>Макаренко С.М., Фурсік В.В., Сидоренко А.В. Особливості планування виробничих процесів у сучасних умовах нестабільного зовнішнього середовища</i>	358
<i>Маркевич В.О., науковий керівник Томілін О.О. Актуальні проблеми оподаткування в Україні та шляхи їх вирішення</i>	361

5. Томілін О.О., Гаврилова О.А. Податок на прибуток та його роль у формуванні доходів. *Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць*. Вип. № 255: В 9 т. Т. IV. Дніпропетровськ: ДНУ, 2009. С. 900–905. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1574> (дата звернення – 17.03.2021).
6. Томілін О.О. Шляхи зростання фіскальної ефективності податку з доходів фізичних осіб. *Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць*. Вип. №: 247: В VI т. Т. 2. Дніпропетровськ: ДНУ, 2009. С. 396–401. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1573> (дата звернення – 17.03.2021).
7. Томілін О.О. Вплив оподаткування на економічну діяльність агропромислового виробництва. *Наукові та прикладні аспекти удосконалення бухгалтерського обліку, економічного контролю та системи оподаткування: монографія*. Полтава: ПП “Астроя”, 2018. С. 266–275. Розділ: Наукові та прикладні аспекти удосконалення економічного контролю URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1524> (дата звернення – 17.03.2021).

К.е.н., доцент Дроботя Я.А.
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава
E-mail: yana.drobotya@gmail.com

ДІДЖИТАЛІЗАЦІЯ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ

Діяльність сучасних суб'єктів економіки вже не можлива без платіжних систем, які забезпечують здійснення розрахунків між економічними суб'єктами та безпеку даних розрахунків. Варто зазначити, що сучасна платіжна система – це платіжна система, що побудована з врахуванням аспектів діджиталізації.

Саме діджиталізація дозволяє сформувати платіжні системи досить мобільного характеру та з високим ступенем захисту здійснення операцій.

Варто відзначити, що на сьогодні в межах України Національний банк та Міністерство цифрової трансформації досить активно працюють над цифровізацією банківської сфери загалом та платіжних систем зокрема. Як наслідок дана плідна праця на рівні держави вже на сьогодні дає можливість сформувати платіжні послуги високої якості та мобільності, створюючи значні додаткові можливості як для клієнтів банків, так, власне, і для самих банків [1].

Подальший розвиток діджиталізації в платіжних системах значно скоротить черги в банківських установах, спростить саму процедуру здійснення розрахунків, скоротить час клієнтів на здійснення цих розрахунків. Варто також акцентувати, що діджиталізація платіжних систем значно спростить фінансові послуги, зробить їх більш мобільними, комфортними, доступними. Для банків цифровізація платіжних систем – це шлях до зростання операцій, скорочення процедури їх надання, можливість впровадження сучасних послуг та підвищення конкурентоздатності банків [1].

Аспекти діджиталізації в межах платіжної системи охоплюють:

- проведення самих платежів завдяки новітнім технологіям;
- використання мобільних платіжних інструментів;
- авторизацію розрахунків;
- використання діджиталізованого термінального обладнання (банкомат, платіжний термінал (торгівельний, банківський, термінал голосової авторизації), контрольно-касові системи, комп'ютер, планшет, телефон, годинник).

Сучасна, діджиталізована платіжна система має свої повноваження, котрі реалізуються в межах функцій, які досить важливі як для економіки вцілому, так і для окремих її суб'єктів зокрема.

Отже, до функцій сучасних діджиталізованих платіжних систем слід віднести:

- забезпечення здійснення розрахунків на рівні окремих суб'єктів та на рівні держави, світу;

- забезпечення та дотримання законності функціонування;
- забезпечення конфіденційності та захист персональних даних (номер картки, cvv код, пін код, термін дії картки);
- забезпечення та збереження цілісності інформації (за сумою та іншими параметрами транзакції);
- забезпечення оплати доступним для конкретного платника способом враховуючи можливості мобільних платіжних інструментів та розрахунки завдяки еквайрингу;
- забезпечення автентифікації;
- можливість відкриття рахунку для юридичних і фізичних осіб в межах платіжної системи, оминаючи рахунок в банку [2, 3, 4].

Вважаємо доцільним зупинитись на досить важливому сучасному аспекті платіжної системи – можливості відкриття рахунку в межах платіжної системи. Хоча все ж таки відкриття банківських рахунків для здійснення розрахунків на сьогодні є більш традиційною формою здійснення платежів (порівняно із можливістю відкриття рахунків в межах платіжної системи), але на сьогодні все більше юридичних осіб відкриває власні рахунки в межах платіжних систем, оминаючи банки. Однак, тут також слід сказати, що серед фізичних осіб мало хто взагалі знає про можливість відкриття рахунку в межах платіжної системи [4]. Яка ж процедура відкриття таких рахунків і чи варто взагалі їх відкривати?

Так, зокрема щоб відкрити рахунок в межах платіжної системи потрібно:

- проконтролювати наявність ліцензії у даної платіжної системи;
- перевірити надійність даної платіжної системи та дослідити історію її діяльності;
- подати заявку на відкриття рахунку;
- подати необхідний пакет документів для відкриття рахунку;
- пройти відео-ідентифікацію (за потреби) [4].

Відкриття рахунку в межах діджиталізованої платіжної системи має свої позитивні і негативні аспекти порівняно із відкриттям рахунку в межах комерційного банку. Зокрема до позитивних аспектів належать:

- мобільність, зручність, безпечність платежів по всьому світу;
- можливість відкриття рахунку в будь-якій точці світу;
- можливість здійснення і прийняття платежів в будь-якій точці світу;
- можливість швидких платежів через мережу інтернет;
- зручність інтерфейсів та онлайн-кабінетів;
- можливість оплати праці власних працівників через дані рахунки;
- платіжні картки можна пов'язати з PayPal та іншими системами;
- можливість відкриття рахунків для офшорних компаній [4].

Серед недоліків слід виділити:

- відсутність фізичного контакту з платіжною системою;
- відсутність значного досвіду ведення даних рахунків;
- ризик здійснення нелегальної діяльності;
- обмеженість лінійки послуг;
- неможливість формування депозитних рахунків;
- неможливість здійснення операцій за відсутності інтернет-з'єднання [4].

Вважаємо, що платіжна система – система руху грошових коштів в межах держави, світу, а тому вона повинна бути досить мобільною, мати високий ступінь захисту даних та бути пристосована до реаліїв діджиталізованого суспільства. Саме умови мобільності, захисту даних та врахування діджиталізованих аспектів платіжних систем нададуть можливість досить успішного функціонування не лише платіжній системі, а й економіці держави, світу.

Список використаних джерел

1. НБУ та Мінцифри спільно працюють над цифровізацією банківської системи України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/nbu-ta-mintsifri-spilno-pratsyuyut-nad-tsifrovizatsiyeyu-bankivskoyi-sistemi-ukrayini>
2. Про платіжні системи та переказ коштів в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2346-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2346-14/ed20200703#Text> (дата звернення: 12.03.2021).
3. Про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх

використанням: Положення від 5 листопада 2014 р. документ v0705500-14 / Національний Банк України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0705500-14#n16> (дата звернення: 12.03.2021).

4. Що обрати – банківський рахунок або платіжну систему? URL: <https://finevolution.com.ua/shho-obraty-bankivskyj-rahunok-abo-platizhnu-systemu/>

*К.е.н., доцент Дубовик О.Ю.
доцент кафедри фінансів,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса
E-mail: oed0305@ukr.net*

ФІСКАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

Податок на прибуток підприємств є одним з основних джерел державних доходів. Ще у 2004-2005 рр. питома вага цього податку в доходах Зведеного бюджету України складала майже 18 %, що робило його другим за значенням бюджетоутворюючим податком після ПДВ. Але з часом податок на прибуток почав здавати свої позиції, що призвело до майже втрати цього колись потужного важеля наповнення бюджету. Сьогодні він займає 3-4 місце в податкових доходах (рис. 1).

Водночас тенденції з динаміки частки податку на прибуток підприємств у податкових надходженнях були більш волатильними порівняно з динамікою самого податку на прибуток. Так, з 2015 по 2019 рр. надходження податку збільшилися з 39,1 до 117,3 млрд. грн. або в 3 рази, що свідчить про нарощування виробничих потужностей підприємств, активізацію інноваційно-інвестиційного процесу в Україні та досить великий рівень інфляції. І майже 60 % його надходжень до Зведеного бюджету надійшло від приватних підприємств.